

В ОСВІТНЬОМУ ЧАСОПРОСТОРІ ВОЛИНИ

з часу створення)

Так як ряд об'єктів техніки і трудові процеси неможливо показати студентам у навчальних майстернях, у програму Тижнів включали виробничі екскурсії: меблева фабрика, машзавод, завод порошкової металургії, комбайновий, Смизький деревообробний комбінат, тракторна бригада, автопарк. Під час екскурсії студенти знайомились з підприємством, його продукцією, технікою, виробничою технологією, організацією праці, шукали «вузькі місця», пропонували шляхи їх усунення. Особливе захоплення викликали конкурси «професійної майстерності» (усіх бажаних подивитись, повболівати за товаришів не вмішала актова зала училища). Мета таких конкурсів: вдосконалення підготовки до роботи в школі, виховання любові до професії вчителя, розвиток творчих здібностей, логічного мислення, вдосконалення умінь і навичок, стимулювання навчально-пізнавальної діяльності. Виставки технічної і художньо-прикладної творчості завершували програму Тижнів. Це одна із найпоширеніших, ефективних і наочних форм пропаганди і виховання. Вони популяризують досвід гуртків і самих студентів, сприяють залученню їх до творчості, пошукової діяльності. Під час огляду експозиції учасники виставки пояснювали будову і призначення експонатів, демонстрували їх у дії.

Однією з найбільш нагальних була проблема кадрів. Це стосувалося усіх циклових комісій, як окремих структурних підрозділів навчального закладу. Саме в рамках циклових комісій викладачі проводили відкриті заняття, спільні засідання з викладачами інших циклових комісій, щомісячний огляд педагогічної преси, вивчали питання забезпечення навчальною літературою, ознайомлювалися з дослідженнями радянських і зарубіжних психологів, педагогів. На засіданнях обговорювався досвід роботи кращих педагогічних працівників училища та вихователів.

80-ті роки ХХ століття ознаменувались реформою середньої школи. Викладачі активно включились в обговорення актуальних освітніх проблем, почали широко застосовувати нові форми роботи, налагоджувати контакти з провідними вищими навчальними закладами відповідного профілю, проводили спільні конференції, семінари-практикуми та ін. Проводилися робочі зустрічі з викладачами факультету підготовки вчителів початкових класів Тернопільського, Рівненського педінституту, Чортківського і Дубенського педагогічних училищ, а також із вихователями дитячих садків. У програму таких зустрічей входив обмін досвідом роботи з підготовки дітей до школи, показів практичних занять, ознайомлення з комплексами методичного забезпечення. Розширювалась і вдосконалювалась практика проведення відкритих показових занять із дошкільних спецметодик у старших групах дошкільних закладів міста.

Викладачі активно займалися розробленням нових колективних тем: «Підготовка дошкільнят до навчання у школі з шестирічного віку на заняттях у дитячому садку згідно вимог реформи школи», «Вивчення учнями дошкільного відділу роботи з підготовки дітей до навчання у школі з шестирічного віку», «Формування практичних

умінь та навичок в учнів дошкільного відділу». Лише за перший навчальний рік викладачі готували близько 200 методичних розробок, що свідчить про їхню досить активну методичну роботу.

Національна освіта повинна бути творчою, що визначає перспективи її розвитку в ХХІ ст. Зважаючи на це, у 1994 р. в педагогічному коледжі відкрито спеціальність «Образотворче мистецтво», якою опікувався Богдан Романюк, який викладав цикл художніх дисциплін. Ніл Зварунчик викладав ліпку та декоративно-прикладне мистецтво. Випусник ОДПІ ім. К. Ушинського Ярослав Дзюба вів технічне малювання та художні дисципліни. Саме в коледжі після відкриття спеціальності «Образотворче мистецтво» штат викладачів розширився. Так, викладання відповідних дисциплін забезпечували Валентин Величко, Василь Івашенюк, Галина Білецька, Тетяна Балбус. Професійну підготовку здійснювали Валентин Величко, Василь Івашенюк, Галина Білецька. Дисципліни прикладного циклу викладали Віталій Писаренко, Лариса Внучкина, Юрій Цимбалюк. Ці викладачі внесли вагомий вклад у розробку відповідних навчальних планів, програм, методичних рекомендацій, які лягли в основу фахової підготовки бакалаврів та спеціалістів образотворчого мистецтва.

Потужно працювали колективи художньої самодіяльності. Давні традиції хорового співу продовжив розвивати диригент Ігор Кир'ячук, який створив два великі творчі колективи: капелу бандуристок (1971р.) та хор вчителів училища (1972 р.). Традиції попередників втілювали їхні послідовники. У 1972 році розпочинає свою діяльність народний хор під керівництвом талановитого диригента Параскеви Саліги. Цікавим є створення цього колективу. На по-

чатку року молодий керівник створює самодіяльний жіночий ансамбль, до якого входили студентки дошкільного відділу. В репертуарі переважали колядки та щедрівки. Невдовзі до ансамблю дівчат художній керівник долучила хлопців із трудового відділу, а згодом — і викладачів-музикантів. Так розпочав своє довголітнє життя самодіяльний хор народного співу, який у 1982 році разом із танцювальним колективом (керівник Орест П'єкний) здобув звання «народного». У 1984 році хор стає учасником республіканського телетурніру «Сонячні кларнети». Кожного року (навіть у час реформування педагогічного училища в коледж та обласний гуманітарно-педагогічний інститут) колектив виступає на з'їздах Кременецького району. Він був добре знаний у селах та містах Тернопільської, Хмельницької областей, багаторазово творчо вітав місто Тернопіль на Співочому полі. З року в рік вдячні кременчані чекали наступних виступів хору-улюбленця. Кращі українські народні пісні, сумні, веселі, жартівливі та героїко-патріотичні, зігривали душу, сповнювали її життєвою енергією та сіяли добро у серцях слухачів. Нині традиції народного співу плекає молодий диригент хору Ольга Луцик, яка продовжує прославляти українську народну пісню.

Багатолітній досвід академічного хорового співу та різноманітність хорів (курсівий, факультативний) у нашому навчальному закладі сприяв появі у 1979 році ще одного невеликого творчого колективу — камерного хору, засновником якого став досвідчений педагог Євген Лірський. Спадщину хорового колективу перейняв музичний діяч Анатолій Галішевський, а згодом і нинішній викладач-диригент Алла Афанасенко.

Прекрасними і цікавими були заняття з фізичного виховання, на яких студенти здобували знання про фізичну культуру, формували рухові вміння і навички з різних видів спорту, зміцнювали власне здоров'я.

Спортивні зали училища працювали з 7 години ранку до 23 години. Більшість студентів відвідували секційні заняття з легкої атлетики, баскетболу, волейболу, футболу, настільного тенісу, стрільби, займалися спортом під керівництвом викладачів і самостійно. Наставниками молодших були старшокурсники. Кращі спортсмени відділу були постійними учасниками міських святкування.

Педагогічний колектив викладачів фізичного виховання училища жив турботами студентської молоді, їхніми помислами і прагненнями, піклувався про них, переживав за них і радів разом з ними. Валентин Величко — керівник фізичного виховання, досвідчений викладач, тренер жіночих збірних команд. Та коли вперше побачили написані ним картини, подиву не було меж: вже тоді проглядався у ньому синтез образотворчого мистецтва і спорту.

Катерина Єрусалимець — викладач фізичного виховання, викладач-мама, тренер команди легкоатлетів. З нею на спортивних змаганнях наші студентки побували у багатьох містах України. До викладача можна було звернутися за порадою, своїми болями і переживаннями. Без сумніву, більшу частину власного життя вона провела у цьому навчальному закладі.

Борис Зам'ятін — викладач фізичного виховання, інколи строгий, але справедливий, який «знав» баскетбол зокрема і спорт взагалі, тренер чоловічих команд з баскетболу, легкої атлетики. Володимир Паляниця — викладач фізичного виховання, тренер чоловічих команд з волейболу, баскетболу, настільного тенісу. Борис Ячнюк — викладач військової підготовки і фізичного виховання. Його найбільша заслуга — виховання дисципліни і порядку, любові до військової справи.

Під їх керівництвом студенти педучилища брали участь у змаганнях з легкої атлетики, різних спортивних іграх, у Першості Тернопільської облради ДТС «Спартак» серед середніх спеціальних навчальних закладів з багатоборства комплексу ГПО, проводили традиційні зустрічі зі спортивними командами з педучилищ Бродів, Чорткова, інших навчальних закладів.

Як наслідок, колектив фізичної культури Кременецького педучилища був одним із кращих в регіоні серед середніх спеціальних навчальних закладів. Мав місце значний успіх: перше місце в комплексній Спартакаді серед середніх спеціальних навчальних закладів ДСТ «Спартак» за кращу постановку спортивно-масової і оздоровчої роботи.

У 1991 році педагогічне училище реорганізоване у вище училище — педагогічний коледж (до речі, перший на

теренах України!) завдяки цілеспрямованій, наполегливій, тривалій діяльності ентузіастів навчального закладу Володимира Стародубця, Анатолія Курасова й Анатолія Багнока при сприянні тодішніх депутатів Верховної Ради України Ігоря Юхновського та Богдана Бойка.

Директором педагогічного коледжу було призначено кандидата філософських наук Володимира Стародубця, згодом його змінив на посаді кандидат педагогічних наук Василь Яценко, а з 1994 року директором став кандидат фізико-математичних наук, колишній випускник Кременецького педагогічного інституту, професор Афанасій Ломакович.

При коледжі було відкрито лицей гуманітарно-природничого профілю під керівництвом досвідченого педагога Анатолія Курасова. Згодом лицей став самостійною структурною одиницею, отримав окреме приміщення, а директором був викладач педагогічного коледжу Олег Василишин. Нині це Кременецький лицей ім. Уласа Самчука, який успішно працює і з 1993 року ним керує наш випускник Анатолій Аврамишин.

Реорганізація педагогічного училища в педагогічний коледж була важливим фактором піднесення його діяльності на якісно новий рівень. Тут здійснювалася підготовка бакалаврів з дошкільного виховання, технічної праці, обслуговуючої праці, музичного виховання, німецької та англійської філології, образотворчого мистецтва, фізичного виховання та біології.

Збільшувалася кількість викладачів, відбувалося їх професійне зростання. Науковий та професійний потенціал викладачів педагогічного коледжу забезпечив можливість відкриття Кременецького гуманітарно-педагогічного інституту імені Тараса Шевченка, працівниками якого вони стали.

Педагогічний коледж працював до 2002 року і за одинадцять років своєї діяльності підготував майже чотири тисячі вихователів та вчителів. По-різному склалася доля випускників педагогічного коледжу. Хтось працює в дошкільних закладах; хтось — у загальноосвітніх школах, будинках дитячої творчості; хтось, зважаючи на часи економічної руйни в державі, не зміг стати педагогом і змушений був сам думати про своє працевлаштування, працював не за фахом чи відкривав свою справу, хоч як непросто це було зробити.

Ми однаково пишаємося всіма своїми випускниками, а їхні історії життя та діяльності влітаються в історію педагогічного училища, згодом коледжу, дають їм шану і славу.

Серед наших випускників є доктори та кандидати філософських, технічних, педагогічних, юридичних, економічних, географічних, філологічних наук, вони працюють у нашому навчальному закладі та багатьох університетах; є художники, журналісти, є заслужені та народні артисти України, працівники правоохоронних органів, суду, адвокатури, військовослужбовці, священнослужителі.

Скільки б років не минуло, але випускники педагогічного училища у спогадах повертаються до навчального закладу, з якого йшли в доросле життя, до друзів юності, з якими багато пов'язано, до викладачів, які вводили ще зовсім юних хлопчаків і дівчаток у дорослий світ, вчили бути порядними, відповідальними, любити рідну землю і свою професію.

«Школа життя, яку ми пройшли в педагогічному училищі, допомогла нам стати самостійними та самодостатніми, навчила приймати рішення і відповідати за свої дії», — говорив один із колишніх випускників під час зустрічі, куди вони приїжджають у повному розквіті фізичних і духовних сил, мають у житті певні здобутки, якими приємно поділитися з друзями та колишніми наставниками.

Кременецьке педагогічне училище, а згодом педагогічний коледж, — це навчальний заклад, що мав своє власне обличчя та визнання впродовж всього функціонування, свою глибоку історію, творену викладачами та студентами. Високопрофесійний викладацький ресурс та матеріальна база забезпечили відкриття й успішну роботу Кременецького гуманітарно-педагогічного інституту, а згодом і гуманітарно-педагогічної академії ім.Тараса Шевченка, що є найкращим пам'ятником закладам-попередникам — училищу та коледжу.

